

EGLUTÈ

SAUSIS

1993

JANUARY

EGLOTĖ

SAUSIS

1993

JANUARY

TURINYS

- 1 ŠVIETIMO TARYBOS ŽODIS, R. Kučienė
- 2 DVYLIKA MĖNESIŲ, S. Marsakas
- 13 DIEVO DRAUGAI, N.N.
- 17 PO KELIONĖS, R. Tamošaitytė, Lietuva
- 19 SNINGA, D. Juknevičiūtė, Lietuva
- 20 DU PINGVINAI, J. Marcinkevičius
- 22 AR ŽINAI? N.N.
- 24 RAŠOM IR PIEŠIAM
- 29 JUOKŲ MAIŠELIS
- 32 SĄRAŠAS NAUJŲ LEIDINIŲ

PIEŠINIAI

Viršelis — Dail. Rūtos Pacevičienės

Skyrių vinjetės: Zitot Sodeikienės ir F. Vaitiekūnienės Kitos iliustracijas piešė:

R. Pacevičienė — 3, 4, 5, 12

D. Šlenienė — 24, 27, 28

Aras Nausėdas — 14, 22

Lemontot Maironio m-los darželio
mokiniai — 25, 26, 29, 30, 31

E. Žiauberis, 20

EGLOTĖ: mėnesinis lietuviškas laikraštėlis vaikams išeivijoje. Išaina 10 numerių per metus; prenumerata — \$15.00. Atsiustą medžiagą redakcija taiso ir tvarko savo nuožiūra. *Eglutėje* spausdintų rašinių ar piešinių be redakcijos žinios prašom kitur nenaudoti.

REDAKCIJA: 13154 Sparrow Ct., Lockport, IL 60441.

Vyr. redaktorė — Nijolė Nausėdienė.

ADMINISTRACIJA: Immaculate Conception Convent, Rte 21,

Putnam, CT 06260. Administruoja Danguolė Sadūnaitė. (Managing Editor)

LEIDŽIA: JAV LB Švietimo taryba.

RENKA IR LAUŽO : KOVAS Publishing, Cicero, IL.

LIETUVIŠKAS RAIDYNAS: Jonas Boguta.

THE LITTLE FIR: a magazine for children in the Lithuanian language. Published monthly except July and August. Yearly subscription \$15.00, single copy \$1.50. Published by the Sisters of the Immaculate Conception, Immaculate Conception Convent, Rte 21, Putnam, CT 06260. Printed by DRAUGAS, Chicago, IL 60629.

EGLOTĖ (THE LITTLE FIR) — USPS 169-200

Send address corrections to: Eglutė, I.C. Convent, Rte 21, Putnam, CT 06260

Nek. Pr. M. Marijos Seserų leidžiamam vaikų žurnalui EGLUTEI susidūrus su finansiniais bei administraciniais sunkumais, JAV LB Švietimo tarybos pareiga yra neleisti jam nutrūkti po keturiasdešimt dviejų metų lankymosi jaunų lietuviškų šeimų namuose.

LB Švietimo taryba įsipareigoja, sąlygoms leidžiant, padėti Nek. Pr. M. Marijos Seserims EGLUTĖS tolimesniam tobulėjimui bei lituanistikos sklaidimui mūsų vaikučių tarpe.

p. Nijolė Nausėdienė sutiko paimti sunkų ir atsakingą redaktorės darbą. LB Švietimo tarybos ir jaunų šeimų vardu širdingai dėkoju. Linkime Redaktorei sumanumo, išradingumo ir ištvermės!

Regina Kučienė
JAV LB Švietimo tarybos pirmininkė

DVYLIKA MĖNESIŲ

S. Marsakas

Ar žinai, kiek mėnesių metuose?

Dvylika.

O kaip jie vadinasi?

**Sausis, vasaris, kovas, balandis,
gegužė, birželis, liepa, rugpjūtis,
rugsėjis, spalio, lapkritis, gruodis.**

Mėnesiai eina vienas po kito ir niekad nesusitinka.

Bet žmonės sako, kad kalnuotoje Bohemijos šalyje buvo mergaitė, kuri matė visus dvylika mėnesių vienu kartu.

O kaip ten atsitiko?

O va kaip.

Viename mažame kaimelyje gyveno pikta moteris su dukterimi ir podukra. Dukterį ji labai mylėjo, o podukros neapkentė. Ką tik padaro podukra — vis ne taip, niekuo įtikti negalėjo.

Buvo žiema. Sausio mėnuo. Prisnigo tiek daug, kad miške and kalno medžiai stovėjo iki pusiau pusnyse ir net pajudėti negalėjo. Žmonės iš namų išeit bijojo ir namuose prie krosnies šildėsi.

Vieną pavakarę piktoji pamotė, pažiūrėjo pro langą, kaip lauke šėlsta pūga ir sako podukrai:

— *Eik į mišką, prirink gėlyčių — snieguolių žiedų. Rytoj tavo sesutės gimtadienis.*

Pasižiūrėjo į pamotę mergaitė: ar ji čia juokais, ar iš tiesų ją siunčia į mišką. Baisu dabar miške. Ir kur rasi tų žiedų žiemą? Anksčiau, negu kovo mėnesį, jos nepasirodo. Tik pražūsi miške.

O jai sesuo sako:

— *Jei pražūsi, tai niekas tavęs neverks. Eik, tik žiūrėk — be gėlyčių negrįžk. Še tau pintinėle.*

Pravirko
*mergaitė. Apsisupo apdriskusią
skarutę ir išėjo pro duris.*

Eina ji, brenda per pusnis. Vėjas jai skarutę nuo galvos drasko. Vis labiau tamsu darosi.

Miške visiškai tamsu. Atsisėdo ant kelmo ir bijo toliau eiti. Vis tiek, mano, kur sušalti. Ir štai, toli tarp medžių, sužibo šviesa.

Pakilo
mergaitė ir
nuėjo į tą
šviesą.
Brenda per

sniegą.

krenta

“Kad tik tas”, galvoja, — “žiburys neužgestų”. O jis negęsta, jis vis šviesiau dega. Jau dūmeliu pakvipo, ir girdėti, kaip degdami žabarėliai spragsi. Mergaitė pradėjo eiti greičiau ir priėjo aikštelę, o kai ją priėjo, tai nustėro.

Aikštelėje taip šviesu, tartum nuo saulės.

Vidury aikštės **didelis laužas** kūrenosi. O aplink laužą stovi žmonės: kas arčiau ugnies, kas toliau. Stovi ir tyliai šenkučiuojasi. Žiūri į juos mergaitė ir galvoja:

“Kas jie tokie būtų? Į medžiotojus nepanašūs, į miško kirtėjus — irgi ne: ir kokie jie išsipuošę — kas si-dabro, kas aukso rūbais, kas žalio aksomo apdaraais”.

Ėmė ji skaičiuoti, suskaičiavo dvylika:

3 seni, 3 pagyvenę, 3 jauni,

3 o paskutiniai
dar vaikiukai.

Jaunieji prie ugnies sėdi, o senesnieji tolėliau. Ir staiga vienas senis pats aukščiausias ir pats didžiausias pamatė mergaitę. Išsigando mergaitė ir norėjo pabėgti, bet senis jos užklausė:

— Iš kur atsiradai? Ko tau čia reikia?

Mergaitė parodė tuščią pintinėlę ir sako:

— *Turiu priskinti šią pintinėlę snieguolės žiedų.*

Nusijuokė senis:

**— Sausio mėnesį — snieguolių žiedų?
Mat ko užsimanė!**

— *Ne aš užsimaniau, — sako mergaitė, o pamotė atsiuntė mane čia snieguolių ir liepė be gėlių neparėiti.*

Tada visi dvylika mėnesių pažiūrėjo į ją ir ėmė tarpusavy kalbėtis. O mergaitė stovi, klausosi, o žodžių nesupranta, lyg čia ne žmonės kalbasi, o medžiai ošia.

Pasišnekėjo jie, pasišnekėjo ir nutilo. O aukštasis senis vėl atsigręžė ir klausia:

**— Ką tu darysi, jei nerasi snieguolių?
Juk jos anksčiau negu kovo mėnesį nė nepasirodo.**

— *Miške liksiu, — sako mergaitė. — kovo mėnesio lauksiu. Jau geriau miške sušalti, kaip namo be snieguolių eiti.*

Pasakė ir pravirko.

Ir štai vienas iš dvylikos, užsimetęs kailinukus per vieną petį, atsistojo ir priėjo prie senio.

— Brolau **Sausi**,
užleisk man vietą vienai valandai.

Pasiglostė senis ilgą barzdą ir sako:

— Aš tai užleisčiau,
tiktai **Kovui** negalima eiti
pirma **Vasario**.

— Gerai jau, gerai, — sumurmėjo kitas senis, visas gauruotas, su pasišiaušusia barzda. — Užleisk, aš nesiginčysiu!

— Na, tebūnie, kaip jūs norite, — tarė **Sausis**.
Jis pastukseno į žemę savo ledine lazda ir prašneko taip:

Speige poškint paliauki
Glūdumose miškų
Ir berželio palaukėj
Nebelaužyk šakų.
Tau pakanka, kad kuosas iššaldinai!
Ir langus šviesiuosius išmarginai!

Nutilo senis ir miškas nurimo. Liovėsi poškėję nuo šalčio medžiai, ir ėmė snigti dideliais minkštais kšniais.

— Na, dabar tavo eilė, brolau,

— tarė **Sausis** ir atidavė lazda jaunesniam broliui, gauruotajam **Vasariui**.

Tas pastukseno lazda, mostelėjo barzda ir ėmė garsiai šaukti:

Vėjai, audros tekvatoja,
Viesulai tekaukia.
Sniego pūga galingoji,
Užpustyk palaukę.
Teskamba padangės šaltos, —
Žemė tyliai miega...
Kai gyvatės pusnys baltos
Raitosi ant sniego.

Ir vos jis taip pasakė, tuoj suūžė šakose smarkus drėgnas vėjas. O **Vasaris** atidavė ledinę lazda jaunesniajam broliui ir tarė:

— Dabar tavo eilė, brolau **Kove**,

Paėmė jaunesnysis brolis lazda ir drožė ją į žemę. Tik žiūri mergaitė — nebe lazda. Tai didelė šaka visa pumpurais aplipusi.

Nusijuokė **Kovas** ir uždainavo skardžiai, kiek tik išrėkdamas:

Sniego pusnys greit pajuos
Giriose ant lauko.
Čyruliuoja vieversiai
Skleidžiasi snieguolės.

Mergaitė net rankomis suplojo. Kur pasidėjo aukštos pusnys? Kur ledo žvakės, kurios kabėjo ant kiekvienos šakelės?

Po jos kojomis minkšta pavasario žemė. Aplink visur varva, teka, čiurlena. Pumpurai ant šakų ir jau skleidžiasi pirmutiniai lapeliai.

Žiūri mergaitė ir atsižiūrėti negali.

— Ko gi tu stovi? — sako jai **Kovas**. — Skubėk, mudviem su tavim tik valandėlę mano broliai duoda.

Mergaitė atsipeikėjo ir nubėgo **Snieguolių** ieškoti. O jų tiek daug! Po krūmeliais ir palei akmenis, ant kupstelių ir palei kupstelius — kur tik pasižiūri.

Prisiskynė pilną pintinėlę, pilną prijuostę — ir vėl į tą aikštelę, kur laužas kūrenosi, kur dvylika brolių sėdėjo. O ten jau nei laužo, nei brolių nebėr. Šviesu aikštelėje, tik nebe taip. Pagailestavo mergaitė, kad padėkoti nėra kam, ir parbėgo namo. O mėnulis ją parlydėjo.

Nejausdama kojų, pribėgo savo duris, ir vos tik įbėgo į vidų, tuoj lauke vėl ėmė kaukti žiemos pūga, o mėnulis pasislėpė debesyse.

— *Na kaip?* — klausė pamotė ir sesuo.

— *Jau namo parėjai? O gėlytės kur?*

Nieko neatsakė mergaitė, tik iš prijuostės papylė ant suolo snieguoles ir pastatė šalia pintinėlę.

Pamotė ir sesuo net aiktelėjo. Mergaitė joms papasakojo viską kaip buvo. Išklausiusi pamotė ėmė šaukti ant jos, kam ji tokia kvaila buvusi ir daugiau nieko neprašė. Galėjo šviežių vaisių ir grybų paprašyti. Ją kvaile išvadino. Pamotės duktė pasakė, kad ji tai būtų žinojusi ko pas juos prašyti.

— *Gudri tu, mano dukrele, — sako pamotė. Žiemą tai žemuogės ar kriaušės labai brangios. Būtume pardavusios ir kiek pinigų būtume gavusios! O ta kvailiukė snieguolių parvilko. apsivilk, dukrele, šilčiau ir nueik į tą aikštelę. Jau tavęs tai jie neapgaus.*

Duktė tik velkasi šiltai, skarele rišasi, o motina dar liepia pirštinių neužmiršti.

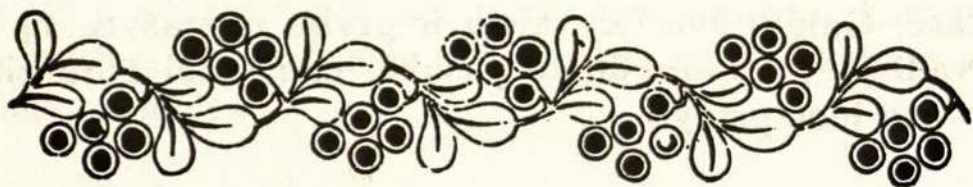
Ji išbėgo į mišką ir eina sesers pėdomis, skuba. O miškas vis tamsyn, vis tamsyn. Sunku eiti per galias pusnis. Jau ėmė pykti kam išėjo į tokį šaltį iš šiltų namų, dar galą čia gaus. Tik staiga, toli pamatė žiburėlį. Ji pasileido tekina to žiburėlio link. Ėjo, ėjo ir priėjo aikštelę. Joje didelis laužas kūrenosi, o aplink laužą sėdi dvylika mėnesių. Sėdi ir tyliai šenkučiuojasi.

Priėjo pamotės duktė prie pat laužo, nepasisveikino, malonaus žodžio nepasakė, o pasirinko vietą kur šilčiau ir šildosi. Nustojo šnekėti broliai mėnesiai. Tylu pasidarė miške. Ir stuktėlėjo **Sausis** lazda į žemę:

— **Ko atėjai?**

— *Dovanų, — atsakė pamotės duktė.*

— Tegu **Birželis** man žemuogių į pintinę pripila, tiktai stambesnių. O **Liepa** — agurkų šviežių ir baravykų, o **Rugpjūtis** — obuolių ir kriaušių, o **Rugsėjis** — riešutų pribrendusių.

— Palauk, — sako **Sausis**. Negali būti vasaros prieš pavasarį, o pavasario prieš žiemą. Toli dar iki birželio mėnesio.

— *Mat koks piktas!* — sako pamotės duktė. — *Tik aš ne pas tave atėjau. Iš tavęs nieko daugiau ir negausi, kaip tik sniego ir šalčio. Man reikia vasaros mėnesių.*

Supyko **Sausis**. Mostelėjo jis plačia rankove — pakilo miške didžiausia pūga, susimaišė dangus su žeme. Dingo mėnesiai ir prapuolė laužas. Išsigando pamotės duktė. Dar pikčiau ėmė bartis ant Sausio.

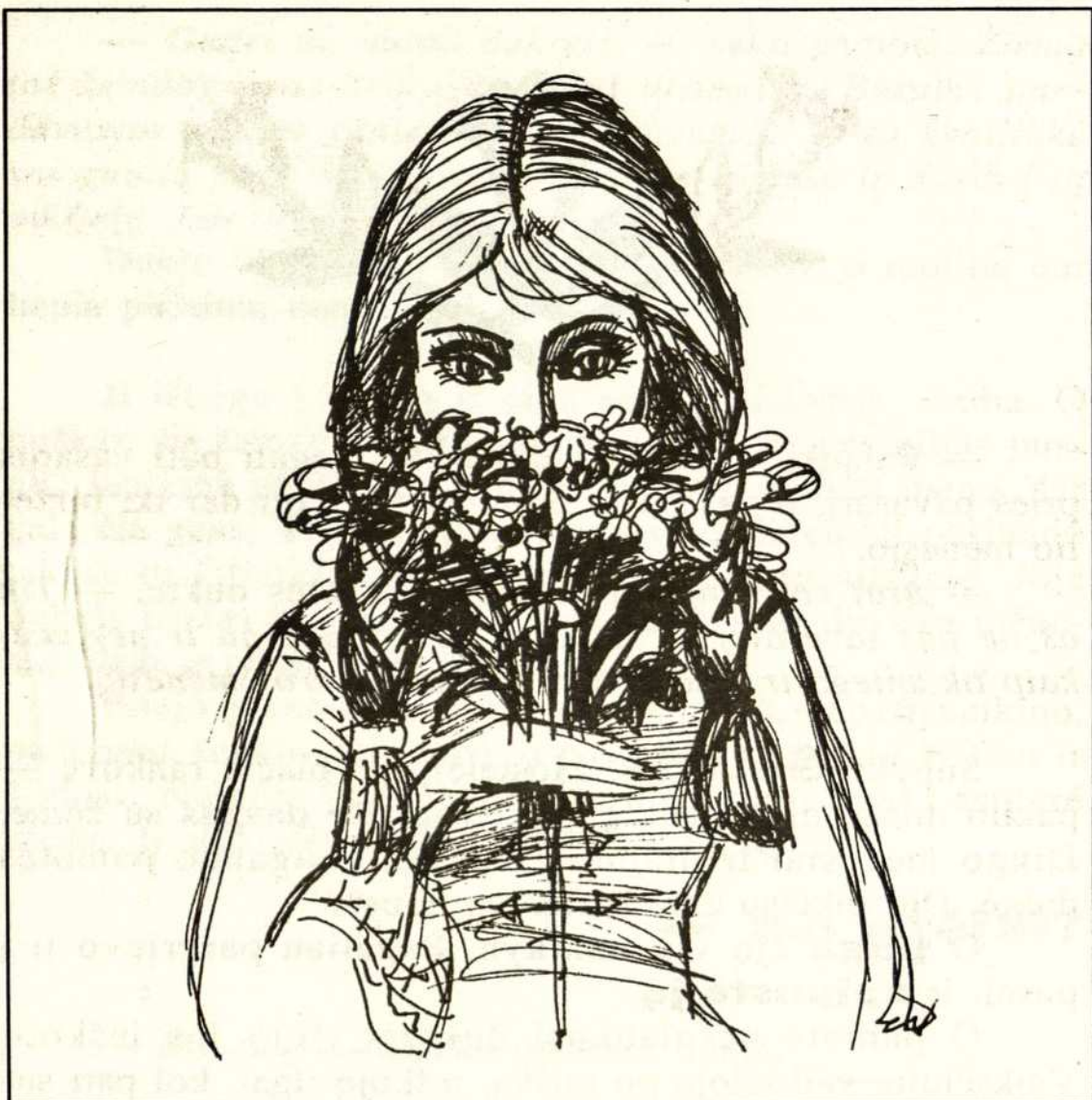
O **pūga** ėjo vis smarkyn. Pagaliau pargriuvo ji į pusnį, ir **apipustė ją**.

O pamotė nesulaukusi dukters išėjo jos ieškoti. Vaikščiojo, vaikščiojo po mišką, ieškojo ilgai, kol pati sušalo. Taip jos abi liko miške vasaros laukti.

O podukra ilgai ir laimingai gyveno. Turėjo gražų sodą, ir toksai stebuklingas, kokio nė matyti niekam nėra tekę.

— **Pas šitą šeimninę visi dvylika mėnesių kartu vieši,** — kalbėjo žmonės.

Kas žino, — gal taip iš tiesų ir buvo.
Blogam visi blogi, geram visi geri.

Žodžiai :

Podukra — Kitų tėvų duktė

Pamotė — netikra mama

Žabarėliai — medžio šakos

Spragsi — medis degdamas spragsi

Nustėro — išsigando

Speigas — didelis šaltis

Glūdumose — gilumoje

Kuosa — varnų šeimos paukštis

Nuščiuvo — nutilo

TRYS KARALIAI

Lietuvoje Trys karaliai buvo privaloma šventė. Trijų Karalių išvakarėse žmonės ant visų durų kreida užrašydavo tris kryželius ir tarp jų Trijų Karalių vardų raides:

K + M + B

(Kasparas, Melkijoras, Baltazaras).

Rašydami duryse karalių vardus, žmonės pavesdavo savo namus jų globai. Taip pat buvo paprotys apsirengti Trimis Karaliais, piemenėliais ir lankyti pažįstamus bei kaimynus.

IŠMINČIAI GARBINA JĖZŲ

Vienoje šalyje gyveno keli išmintingi ir mokyti vyrai. Kartą jie pamatė danguje naują, skaisčią žvaigždę ir tarė:

— Turbūt Palestinoje bus gimęs naujas karalius. Eikime jo pagarbinti!

Išminčiai pasiėmė brangių dovanų ir iškeliavo. Žvaigždė jiems švietė ir rodė kelią. Kai atėjo į Žydų žemę, išminčiai paklausė:

— Kur gimęs žydų karalius? Mes atėjome jo pagarbinti!

— Jis turėjo gimti Betliejuje, — atsakė žmonės.

Išminčiai nuvyko į Betliejų. Žvaigždė juos nuvedė į kūtelę. Ten išminčiai atrado Juozapą, Mariją ir vaikelį Jėzų.

Jie pagarbino vaikelį ir davė jam brangių dovanų.

ĮSIMINKITE

1. Kas po piemenėlių pagarbino vaikelį Jėzų?

Po Piemenėlių vaikelį Jėzų pagarbino išminčiai, vadinamieji Trys Karaliai. Jų vardai buvę — Kasparas, Melkijoras ir Baltazaras.

2. Kada švenčiama Trijų Karalių šventė?

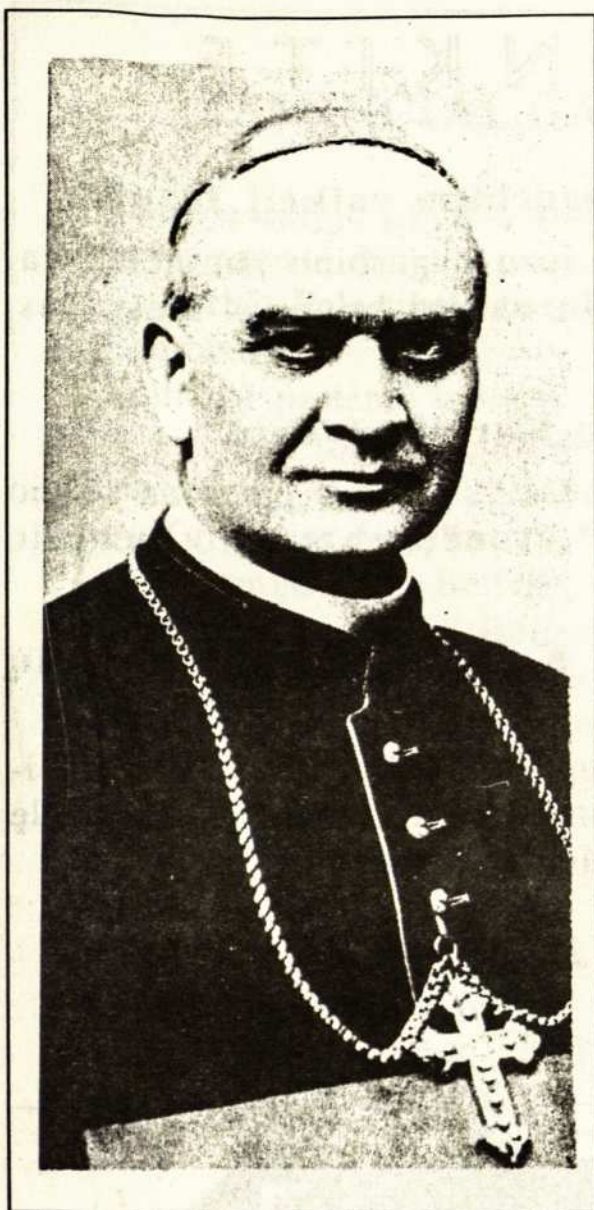
Trijų Karalių šventė anksčiau buvo švenčiama sausio mėnesio 6 dieną. Dabar ji švenčiama sausio mėnesio pirmą sekmadienį.

3. Kaip mes švenčiame Kalėdų ir Trijų Karalių šventes?

Kalėdų ir Trijų Karalių šventes mes švenčiame, eidami į bažnyčią. Ten lankome padarytą Betliejaus kūtelę ir garbiname vaikelį Jėzų. Mes giedame;

*Sveikas, Jėzaus gimusis,
Šventas Dievo kūdiki!*

Arkiv. J. Matulaitis

PALAIMINTASIS JURGIS MATULAITIS

1987 m. birželio 28 d. Katalikų Bažnyčia paskelbia lietuvių arkivyskupo Jurgio Matulaičio gyvenimo, minčių ir darbų įvertinimą, papuošdama jo vardą palaimintojo vainiku. Tai reiškia, jog Bažnyčia pripažįsta, kad jis vertas būti mums pavyzdžiu ir kelrodžiu kiekvieno mūsų asmeniškoje kelionėje į Dievą nes, gyvendamas žemėje, jis savyje išugdė krikščioniškasias dorybes iki didvyriškumo aukštumos.

Dabar mes galime jį viešai gerbti ir prašyti jo užtarimo. Sausio 27 d. sueina 66 metai nuo Palaimintojo J. Matulaičio mirties.

Jis mums yra artimas bičiulis, mūsų brolis, ėjęs žemiškuoju keliu ir juo pasiekęs aukštumas. Žinome ir pasitikime, kad jis gali mums padėti.

PO KELIONĖS

Istorija tai yra mokslas apie praeitį. Mes visi mėgstame istoriją. Visi su džiaugsmu norime prisiliesti prie to, kas dvelkia senove.

Autobusas pasuka į kelią, einantį per kalvuotą vietovę. Saulė kepino, lyg paskutinį kartą ją matytume. Visai nesijautė, kad važiuojame rudenėjančiais keliais. Privažiavome Margirio piliakalnį. Sunkiai užlipome į jo viršūnę. Prieš mūsų akis atsivėrė didingas vaizdas. Ten, kur mes stovėjome, kažkada stovėjo kunigaikščio Margirio pilis.

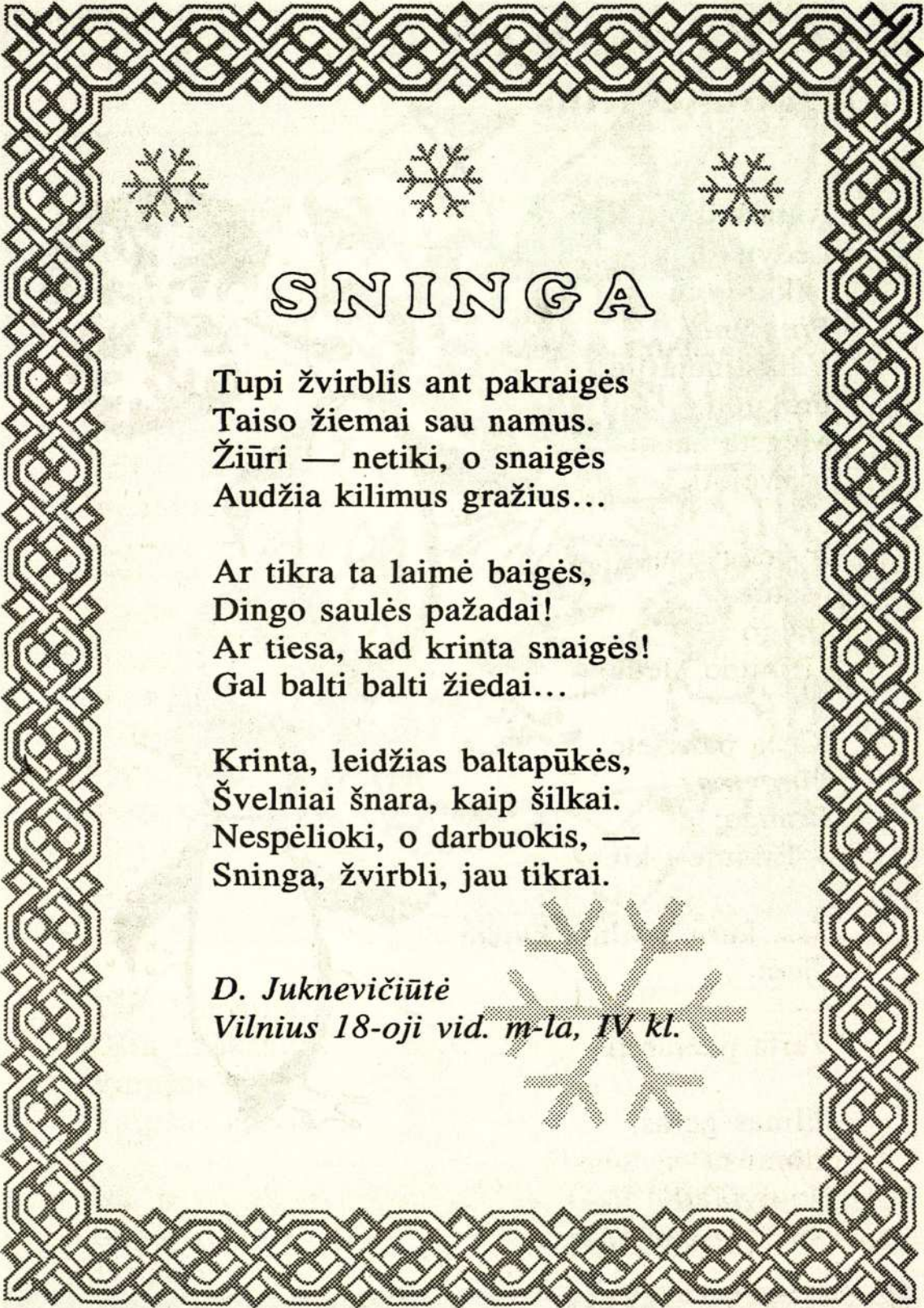
Apačioje telkšojo vanduo, kuris trukdė kryžiuočiams priėti ir pasiekti pilį. Istorija kalba, kad nepaisant to, kryžiuočiai pasiekė pilį. Lietuvis nebūtų lietuviu, jeigu pasiduotų priešui. Tikro lietuvio šūkis — geriau žūti, negu pasiduoti! Įsiveržę į pilį kryžiuočiai nerado galiūną. Pilies milžinai sudegė lauže, kad netaptų vergais. Keistas jausmas buvo užvaldęs mane, kai stovėjau ten, kur kažkada stovėjo jie...

Sekanti vieta, kurią aplankėme, buvo Merkinės piliakalnis. Užlipusi apsidžiaugiau, kad esu lietuvė ir galiu tuo didžiuotis, nes pamačiau tokį nuostabų vaizdą. Negalėjau akių atitraukti. Netoliese tekėjo jau nebedidelis Merkys, už jo lygūs laukai ir vilnijančios pievos. Kažkur tolumoje dunksojo miškas ir prie jo kelios sodybos. Šis vaizdas man taip patiko, kad atrodė, jog tai sukūrė Dievas, kad prisimintume praeitį ir prikauptume prieš ją. Taip norėjau gyventi tokioje sodyboje ir kiekvieną dieną gėrėtis miškais, laukais, pievomis ir lėtai tekančia upe. Man labai patiko piliakalniai ir privažiavusi trečią piliakalnį labai apsidžiaugiau. Tai buvo Liškiavos piliakalnis. Taip pat įspūdingas savo grožiu. Lipome labai sunkiai, nes jis buvo pakankamai status. Pažiūrėję žemyn pamatėme, kad mums kažką šnabžda senelis Nėmunas. Norėjosi atsisėsti ir sužinoti, ką jis dūmoja, bet...

Pagaliau privažiavome legendomis apipintą, padavimais apipasakotą Raigardo slėnį. Mane jis pakėrėjo savo stačiais skardžiais, giliomis daubomis. Ten labai daug kas rado prieglobstį ir gyvena kartu su medžiais galiūnais. Nors nemačiau čia medžiais vaikščiojančio medžio viršūnėmis rudėnėlio, džiaugiasi matydama slėnį! Ak, kokia tu turtinga Dzūkija! Kokius senovės lobius saugai mums, kad pamatytume istorijos dalelę, o gal išgirstume?..

*Rasa Tamošaitytė
Kauno Maironio vidurinė m-la
XL kl. mokinė*

SNINGA

Tupi žvirblis ant pakraigės
Taiso žiemai sau namus.
Žiūri — netiki, o snaigės
Audžia kilimus gražius...

Ar tikra ta laimė baigės,
Dingo saulės pažadai!
Ar tiesa, kad krinta snaigės!
Gal balti balti žiedai...

Krinta, leidžias baltapūkės,
Švelniai šnara, kaip šilkai.
Nespėlioki, o darbuokis, —
Sninga, žvirbli, jau tikrai.

D. Juknevičiūtė
Vilnius 18-oji vid. m-la, IV kl.

DU PINGVINAI

J. Marcinkevičius

Antarktidoje —
Ledynai.
Isikūrė ten
Pingvinai.
Vaikštinėja jie
Frakuoti.
Mėgsta žaisti
Ir žvejoti.

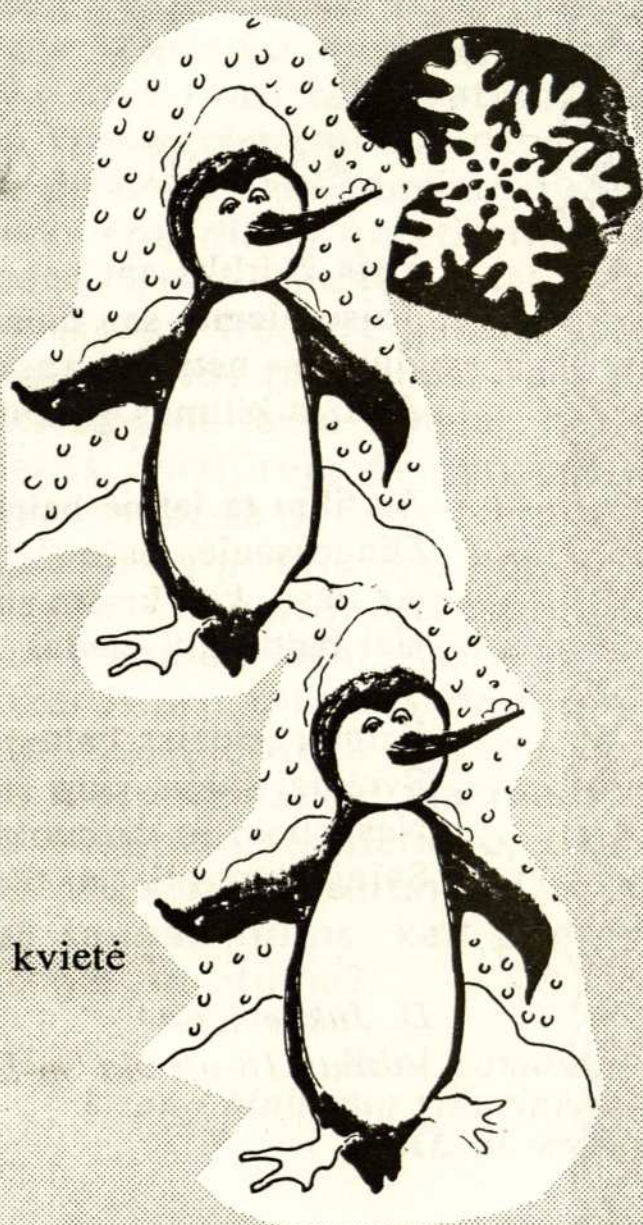
Ir per ištisus
Metus
Valgo
“Eskimo” ledus

Kartą pakvietė
Pingvinas
Draugą:
—Eikime į kiną.

Tas, kuris į filmą kvietė
Tarė:

—
Verta pažiūrėti

Filmas geras,
Idomus.
Nuotykių!
Ne kaip pas mus...

Pasitaisęs
Juodą fraką,
Draugas
neskubiai atsakė:

— Filmas įdomus
Kaip reta.
Gaila, kad
Baisybės dedas.

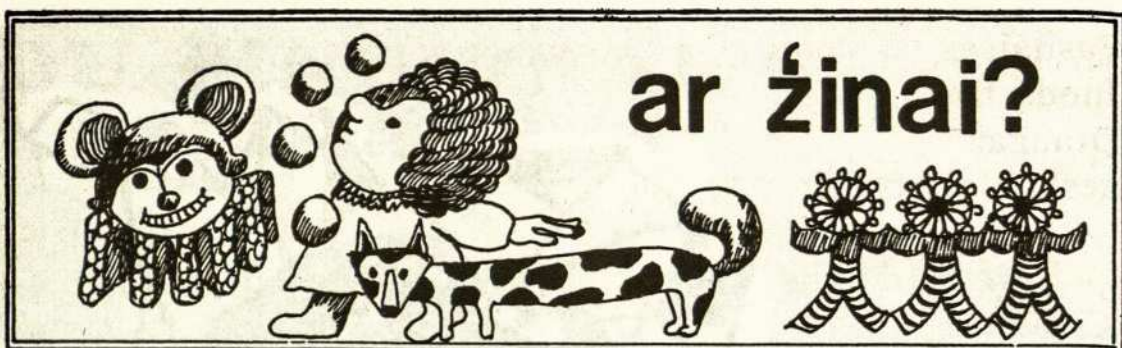

Ten, kur šilta,
Ošia miškas...
Vargšas kiškis...
Vargšas kiškis...

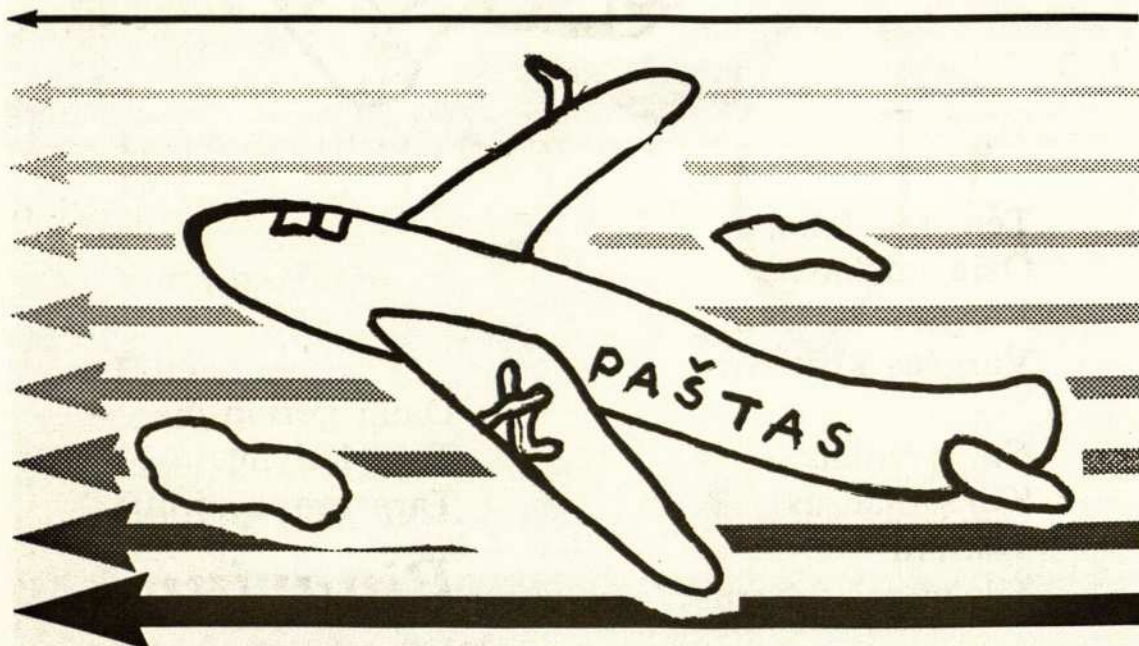
Na, o vilkas —
Koks bjaurus!
Tokiam —
Tik nupešt gaurus.

Daug geriau čia —
Tarp ledynų,
Tarp ramių, dorų

Pingvinų!

- Žodis "P A Š T A S" kilęs iš lotyniško žodžio "P O S I T A", reiškiančio sustojimą, stotį, kur buvo keičiami pašto arkliai.
- Laiškai rašomi nuo rašto atsiradimo pradžios (3 tūkstantmečio pr. m.e.).
- Pirmieji pašto ženklai buvo išleisti 1840 m. Didžiojoje Britanijoje.
- Kol nebuvo ženklų, už pašto siuntą ar laišką mokėdavo pats gavėjas.
- Pirmieji lietuviški pašto ženklai išleisti 1918 metais.
- Pirmosios pašto stotys atsirado VII a. pr. m.e. Senovės Kinijoje.
- Senovės Rusijoje (XII a.) laiškai buvo rašomi beržo tošyje.
- Pirmosios pašto dėžutės atsirado 1653 metais Paryžiuje.

KAIP ROMĖNAI MĖNESIUS SKAIČIAVO ??

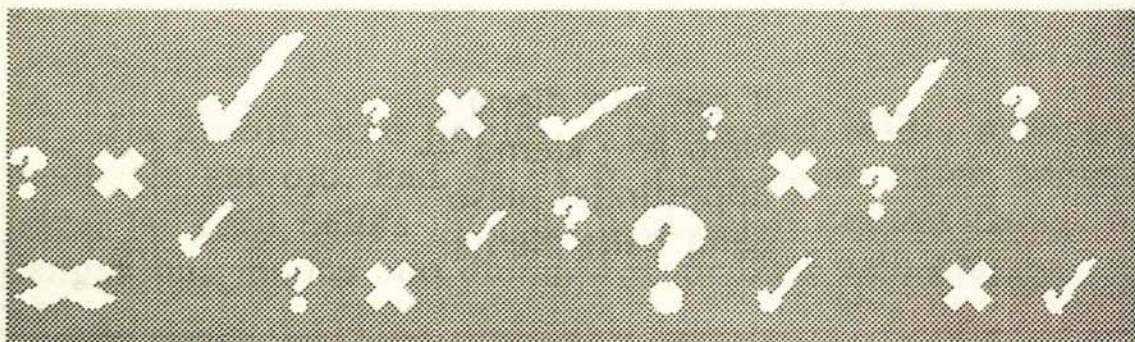
Sužinojęs, ką romėniški mėnesių pavadinimai reiškia lietuviškai, ne vienas paklaus: ar romėnai mokėjo skaičiuoti? Pažiūrėkim: September (rugsėjis) reiškia “septintasis”, October (spalis) — “aštuntasis”, November (lapkritis) — “devintasis”, o December (gruodis) — “dešimtas”. Bet rugsėjis juk yra devintasis mėnuo, o ne septintasis, lapkritis — vienuoliktasis, o ne devintasis!

Šiandien laikas skaičiuojamas pagal Grigaliaus kalendorių, taip pavadintą garbei Romos popiežiaus Grigaliaus XIII, kuris 1582 m. įvedė naują laiko skaičiavimo būdą. Grigaliaus kalendorius mėnesių pavadinimus paliko tokius, kokius paveldėjo iš Julijaus kalendoriaus.

Julijaus kalendorius, pavadintas Romos imperatoriaus Julijaus Cezario vardu, įsigaliojo 46 m. pr. m.e. sausio 1 d. Jis ir sujaukė visus mėnesių eilės tvarką.

Lietuvoje seniausias žinomas 1737 m. Vilniuje išleistas kalendorius. Pirmąjį lietuvių kalba kalendorių 1846 m. išleido L. Ivinskis.

MES PIEŠIAM ŽIEMĄ

Apsnigta žemelė
Šaltas vėjas pučia, —
Vaikščioja vaikučiai
Su šiltais skrebučiais.

Jie žiemos nebijo —
Į svečius ją kviečia:
— Eikš, balta žiemužė,
Mes tave nupiešim.

Ir per visą dieną
Nėjo jie į kiemą —
Rūpestingai piešė
Šaltą balta žiemą.

PASAKA APIE PIEŠTUKĄ IR TRINTUKĄ

Gyveno kartą pieštukas. Vienas jo galas buvo mėlynas, o kitas žalias. Jo vardas buvo Mėlynukas Žaliauskas. Mėlynukas mėgo piešti mėlyną dangų ir žalius medžius. Visa bėda, kad mėlynukas Žaliauskas neturėjo trintuko ir, padaręs klaidą, negalėdavo jos ištrinti. Taip jis turėjo imti kaskart naują popieriaus lapą. Pieštukui buvo liūdna, kad jis turi sunaudoti tiek daug popieriaus.

Jis žinojo, kad popieriui pagaminti reikia nukirsti medį. Jis galvojo, kad jei jis ir toliau naudos tiek popieriaus, tai greit neliks medžių, paukšteliai neturės namų, o dangus bus juodas nuo dūmų, nes medžiai valo orą.

Vieną dieną Mėlynukas Žaliauskas nusprendė eiti ieškoti trintuko. Žingsniuoja jis per stalą ir sutinka popieriaus lapą. Jo vardas buvo Švarukas Baltukas. Pieštukas ant jo parašė: "Ieškau draugės trintukės!" Eina, eina Mėlynukas ir prieina stalčių. Atidaro jį, o iš ten išlenda pelytė.

Jos vardas buvo Cypūtė. Pelytė jam sako: "Jei tu lįsi į mano stalčių, aš nugriaušiu tavo žalią nosį". Pieštukas išsigando ir sako: "Atsiprašau, cypute, aš nenorėjau tau sutrukdyti. Aš tik ieškau sau draugės — trintukės". Pelytė sako: "O, jei tu toks geras ir mandagus, aš tau padėsiu surasti. Aš kaip tik kažkur ją mačiau". Eina jie kartu ir sutinka trintukę. Jos vardas buvo Viktorija Trinkaliūnaitė. Pieštukas ir Trintukė tuoj susidraugavo: pieštukas piešė, o trintukė galėjo ištaisyti jo klaidas. Jie abu labai džiaugėsi, kad gali išsaugoti daug medžių, kurie valo orą ir yra paukštelių ir gyvulėlių namai.

Pasaką ir piešinius sukūrė Lemonto Maironio mokyklos darželio mokiniai. Užrašė mokytojos *Dalia Šlenienė* ir *Rasa Stasiulytė*. Mokiniai:

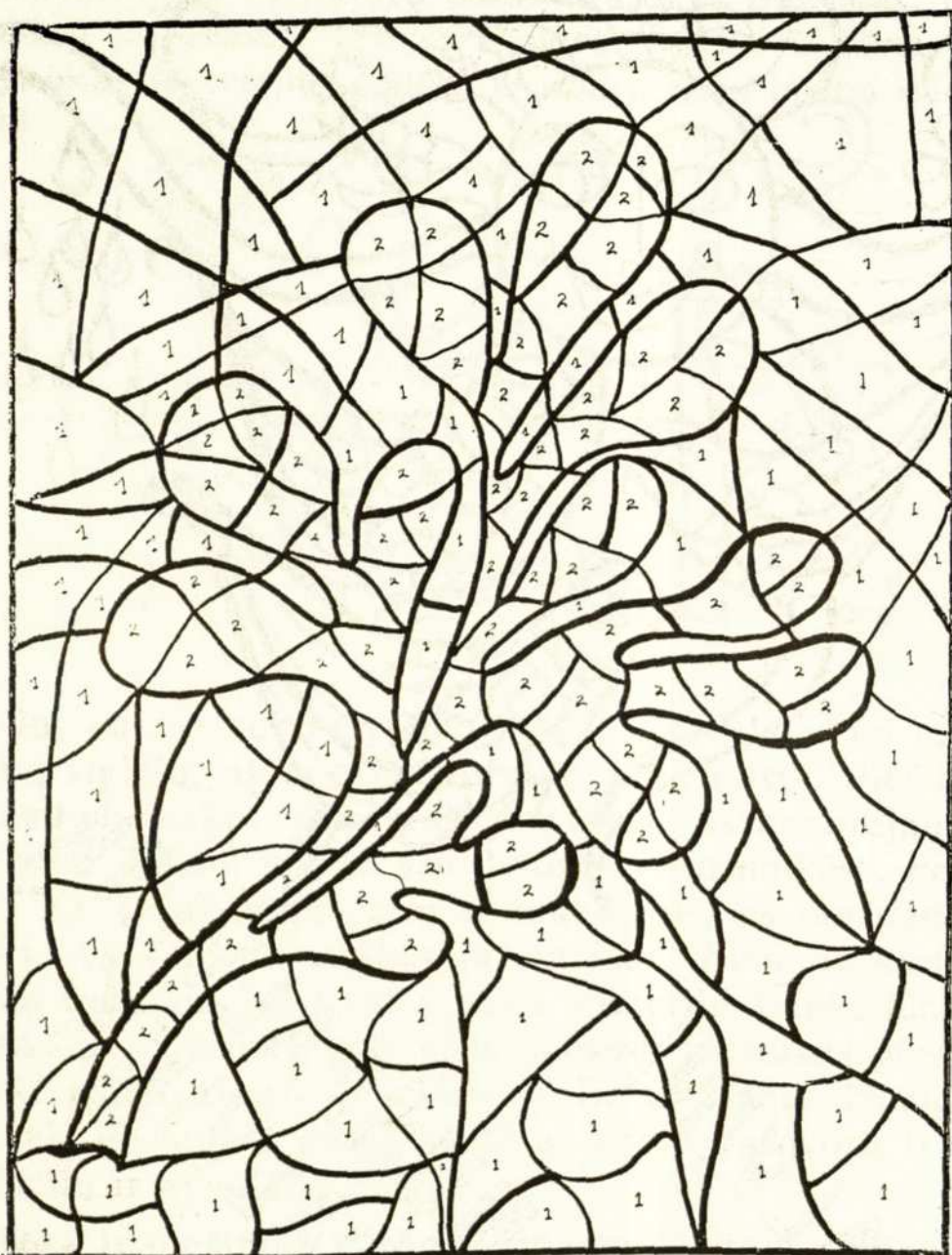
- Lara • Kristina • Lina • Andrėja • Dana • Kristina • Daina • Tomas
- Matas • Vytas D. • Vytukas J. • Viktoras • Raimundas • Vytas K. •
- Dainius • Vitas • Andrius N. • Pukas • Marius • Andrius R. •

NUSPALVINK

NUSPALVINK
NUSPALVINK

NUSPALVINK

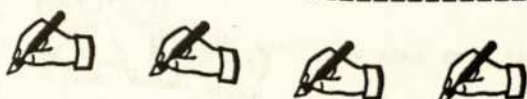

**Nuspalvink Nr. 1 bet kokia spalva,
tik ne žalia, o Nr. 2 — žalia ir gausi
rūtą.**

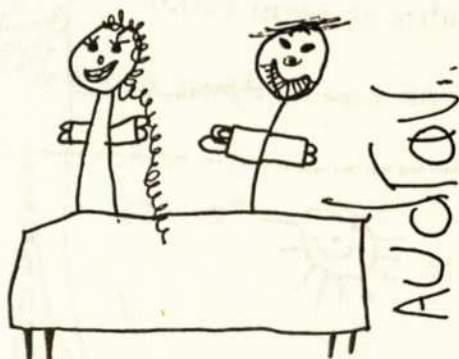
Kartą vaikai išvyko į ekskursiją. Vaikšto mažo miestelio gatvėmis ir skaito jų vardus. Neranda nė vienos gatvės parašytos išymaus žmogus parvarde. Tada Petriukas ir klausia vieną mažą mergaitę:

— Ar gimė pas jus nors vienas didelis žmogus ?

— Ne, pas mus visi gimsta maži, — atsakė mergaitė.

mamaitė

Sauliukas klausia močiutės: “Tai kur dabar išsiruošei?” Toji atsako: “Į kavinę. Pasėdėsime su teta ir dėde”. Sauliukas: “Negali pasėdėti namie? Juk turime septyniais kėdes!”

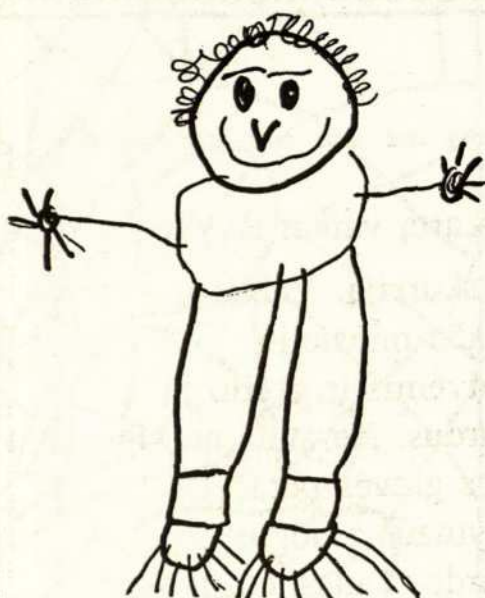
Iš pradžių griaudžia smarkiai, paskui — vos vos. Pasiklausęs Jonukas klausia:

— Ar griaustinis turi mažų griaustinukų?

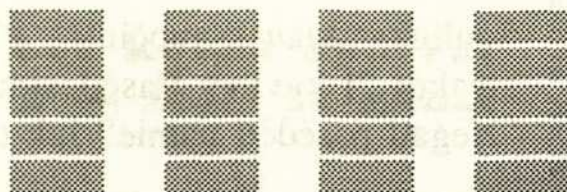
Gulėdamas savo lovytėje, staiga Tomukas pradėjo garsiai verkti. Kitame kambaryje, išgirdęs brolio verksmą, pradėjo šaukti mažasis broliukas: “Tu, Tomuk, neverk! Dabar aš noriu verkti”.

R + M +

Rasutė, parėjus iš mokyklos, rodo mamai savo piešinį. “Puikus piešinys, — sako ji dukteriai, — tikrai ką čia nupiešei?” “Ir kaip tu neatpažinai savęs”, — beveik įsižeidžia duktė.

Ka sugalvojo Jonas?
Eina Jonas į mokyklą,
O slidu —
Visą kelią šaltis
apdengė ledu?

Žingsnis priekin, du atgal...
Tegu galai!..
Mokykla juk neartėja —
Atbulai —

Mokykla nuo Jono **tolsta!**

Ką daryti?
Taip į klasę nenuėisi
Nė poryt...

Tik staiga — mintis į galvą:
Taip! Puiku:
Atžingsniavo klasėn Jonas —
Ir laiku!

KAIP ?

**Visi vaikai
“Eglutę” skaito.
Savo draugu
“Eglutę” laiko.**

**Skubėk ir tu,
Pas tėtį paprašyti,
Kad reikia tau —
“Eglutę” užsakyti.**

Skaityti knygeles reikia pratinti vaikus nuo mažų dienų. Per knygas mes išvystame pasaulį. Knygų skaitymas lavina vaiko vaizduotę, įsisavina naujų žodžių, praturtina kalbą. JAV LB Švietimo taryboje yra labai daug įvairių knygų, knygelių, garsiajuosčių, vaizdinių priemonių išleistų JAV ir Lietuvoje. Pasirinkimas yra labai didelis tiek suaugusiems, tiek vaikams. Pradėsime spausdinti sąrašą vis esamų leidinių, kad skaitytojai galėtų pasirinkti sau ar savo vaikams tinkamų knygelių. Visi leidiniai yra gaunami kreipiantis į Švietimo tarybos pirmininkę R. Kučienę, adresu:

Lithuanian Educational Council Inc.
8626 So. Mozart
Chicago, IL 60652
arba telef. (312) 778-0358

Taip pat galima gauti, kreipiantis į mokyklų vedėjus. Jie visi turi sąrašus naujausių leidinių.

Redaktorė

SĄRAŠAS

IKIMOKYKLINIAM AUKLĖJIMUI IR VAIKŲ DARŽELIUI

ABĖCĖLĖ	Danguolė Kuolienė <i>Ikimokykl. amž.</i>	3 dol.
A-ŽŪ	Malėnas, Ignas <i>(ilustruota spalvota abėcėlė)</i>	1 dol.
GRYBS GRYBS	JAV LB Švietimo taryba <i>Dainorėlis</i> <i>Garsiajuostė</i>	5 dol. 3 dol.
KARPOMASIS RAIDYNAS	JAV LB Švietimo taryba	50 centų
MOKYMAS SKAITYTI ŠEIMOJE		50 centų

Atspaudas iš
 "Švietimo gairių" Nr. 4(8), 1971
 P. Maldeikis ir V. Milavickienė

SVEIKI, SKAIČIAI !

A. Šiaurienė 4 dol.
Vaizdinė mokymo priemonė

VYTURĖLIS A,B,C

A. Šiaurienė 4 dol.
Ikimokyklinio amžiaus vadovėlis

SKAITINIAI — EILĖRAŠČIAI IR VAIDINIMAI

AŠ NELAUKSIU, KOL UŽAUGSIU L. Žitkevičius

Eilėraščiai vaikams 3 dol.

GIESMĖ APIE GEDIMINĄ

Balys Sruoga 3 dol.
*Eiliuota ištrauka
apie Gediminą vaikams*

GINTARO ŠALIES BALADĖ

Elena Tumienė 3 dol.

KALNŲ GĖLYTĖ

B. Šlajūtė-Nalienė 3 dol.
Eiliuota pasakaitė jauniems vaikams

KIŠKIO PYRAGAI

Jonas Minelga
Eilėraščiai vaikams

LIETUVA — GRAŽI TĖVYNĖ

B. Vaivorytė 3 dol.
Eiliuoti istoriniai įvykiai jaunimui

(Bus daugiau)

